

Ansiktslösa bilder av människor

Jenny Lundgren, Örnsköldsviks museum och konsthall

Ett till synes avsiktligt dunkel råder i salen där Jenny Lundgrens bilder hänger, som för att det ska bli svårare att se dem. Som om de ansiktslösa personerna på bilderna är på väg att försvinna bland skuggorna.

Utställning med måleri av Jenny Lundgren på Örnsköldsviks museum omfattar 19 akrylmålningar och tre kolteckningar. Samtliga är bilder av människor. Deras anletsdrag har ersatts med yta eller några kraftfulla drag med penseln. Som betraktare blir jag provocerad av denna ansiktslöshet. Det är en närmast fysisk reaktion. Ögonen vill se ansiktena och söker efter dem på bilderna men det finns ingenting där. Som när barn ropar på mamma och så kommer det någon som liknar mamma, men det är inte mamma, utan en främmande, någon ansiktslös, ett spöke. Det känns som om konstnären inte vill kommunicera med mig, eller inte orkat måla färdigt.

Tänkarna går till Maria Miesenbergers fotoprojekt *Sverige/Schweden* med svartvita familjebilder från barndomen. I bilderna har människorna täckts över med svart. De har inte heller några ansikten, men där är det inte alls lika provocerande. Varför? Liksom Maria Miesenberg arbetar Jenny Lundgren med fotografier i sitt bildskapande, men här används de som utgångspunkt för bildens komposition. I en text i utställningen skriver Jenny Lundgren att motivet inte spelar huvudrollen i arbetsprocessen, i stället "handlar allt om färg, form och yta för att kunna skapa en bild som har det uttryck jag söker". Vilket detta eftersökta uttryck är, förblir i flera fall en gåta för mig.

I vissa av bilderna förstärks gesten hos den avbildade genom konstnärens hantering av ljus. Detta skapar ett starkt uttryck. Som i *When in Paris* där en kvinna sitter avspänt tillbakalutad i en fåtölj, med ett infallande ljus spelande över arm och huvud. Ljuset spelar också en roll i *While doing everything*, där en kraftfull mansrygg verkar vara väldigt upptagen och okontaktbar. Likaså i *Always another*, där någon tycks förfärligt sur och knyter sig inom sig själv. Men är det här det uttryck konstnären söker? Hon utforskar måleriets möjligheter och vill inte låta sig begränsas av berättelser. Ändå tränger det fram berättelser ur bilderna som kanske inte är avsiktliga.

Till exempel kan ansiktslösheten stå för en önskan att vara obegriplig och svårgenomtränglig, i ett konstnärskap som i grunden är intressant. I så fall är den en återvändsgränd och förhoppningsvis kan konstnären hitta ut och förbi. Genomgående skapar ansiktslösheten också en berättelse om förtvivlan, svek och ensamhet. Som om konstnären förlorat all tillit. Jag tänker på teckningar av barn som varit med i krig, det är traumat rakt på, tanks och död, ofiltrerat och obearbetat.

Text och foto: Karin Kämsby

Volym 2017-10-21

Jenny Lundgren är född i Sollefteå och bor och verkar i Örnsköldsvik. Hon är utbildad på Ålsta folkhögskola och Universität fur angewandte Kunst (högskolan fur tillämpad konst) i Wien.